

Puka D02:

He Whakatūturu Raupapanga

KIA HIHIKO AOTEAROA!

Ka whakamahi ngā rorohiko o nāiane i ngā **mati** kia whakatinana mōhiohio—nā tērā i kīia ai he **pūnaha matihiko**. Ko te tikanga tino māmā, tino kitea hoki ki te whakatinana i ngā mati, ko te pūnaha nama tāhūrua. E rua noa iho ngā mati (i te nuinga o te wā ka tuhia hei 0, hei 1 hoki). E kīia ana he tāhūrua, nā te mea, e rua noa iho ngā mati, ngā āhuatanga rānei ka whakamahia.

He aha tēnei?

He mahi matua tā te pūnaha mati tāhūrua ki te āhua o te rokiroki i ngā momo mōhiohio i ngā rorohiko. Mā te māranga i te whakaahuahanga tāhūrua te porehutanga o ngā rorohiko e whakarewa, nā te mea, ko tōna tūturutanga, he pūrere noa iho hei kauhuri i ngā mati tāhūrua kia kā, kia weto hoki. He pūrere noa ngā rorohiko, ā, me whiwhi i ngā tohutohu hāngai rawa kia whakahaere ai i ngā mahinga whīwhiwhi. Koinei te Akoranga 2 mō ngā Mati Tāhūrua.

He aha ai?

He whakataki ki te whakaaro rorohiko te whakaako i ngā mati tāhūrua. Mā tērā e whakaatu ai ngā hātepe me te whakamatariki ki ngā ākongā i a rātou e ako ana ki te whakawehe i ngā uaua o te tātai mati tāhūrua me te whakawhiti i waenga i te tāhūrua me ngā tau ā-ira, ki ngā tukanga raupapa e āhei ai te whai kia whakaoti i ēnei raru; ka whakapuakina hoki te waitaratanga, i ngā ākongā e ako ana ka āhei ki ngā mea rerekē e rua te whakatinana i ngā mōhiohio katoa, ahakoa te momo mōhiohio. Ka whakaatu ki a rātou ehara i te mea he whīwhiwhi te rorohiko, ā, he manea tā tātou whakamahi i ngā ariā māmā kia mīharo ai te mahi a ngā rorohiko!

Ko te hononga ki te Marau Hangarau Matihiko

Ka whakawhānui tēnei akoranga i te ngohe Mati Tāhūrua tuatahi kia whakatūturu i te whakaaro hātepe, i te whakamatariki, me ērā atu wāhanga o te Putanga Ahua Whakamua i roto i te **Whakaaro Rorohiko**. Ka tīmata tēnei ngohe i te ako ki te tuatahi o ngā Putanga Ahu Whakamua mō te Tangata me te Rorohiko.

Pāngarau: Pūkenga Tātai
Te Reo Matatini:

Kōrero ā-waha

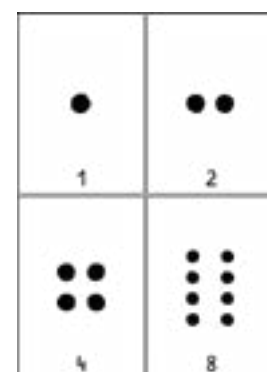
Toi Whakaari: Whakaari

Rauemi Tikiake

Kāri Tāhūrua

(Tāngia kia 1 mā ia akoranga)

Kāri Tāhūrua (Iti)

(Tāngia kia 1 mā ia ākongā)

Note: Be sure to print double-sided!

Te Horopaki o te Ngohe

Ka whakamahi ngā rorohiko i te kā me te weto ki te mōhio me pēhea te whakaatu i ngā mōhiohio, rarauranga rānei. E āhei ana tātou te whakamahi i ngā mea katoa e kōaro ana.

I tēnei rā ka titiro tātou ki te āhua o ngā kōaro, me pēhea hoki tātou e kaute mā te whakamahi i ēnei. Mēnā ka kī au “mata harikoa” he aha te mea kōaro? He aha te mea kōaro o te ngeru? (He kiore pea tēnei, he kuri rānei).

Whakaurua kia rua ngā mea kōaro. Tēnā pea he pereti pepa, he pātene tae-rua, he pōtae (hei mea mau, tango rānei), he puoro papā rerekē e rua rānei.

Me whakaatu tō whakaari i tētahi o ngā mea e whai ake nei:

- Me pēhea te kaute mai i te 0 ki te 10 mā te whakamahi i ngā ira tāhūrua.
- Me pēhea koe e whiriwhiri ai i te nama 5.

Ko te Ngohe

Ohia manomanotia ngātahitia ngā taputapu e āhei ana koe te whakamahi hei hanga i ngā nama. Me rerekē atu ki tērā i whakaaturia ai ki te akomanga, kia kaua e tuku i a rātou kia whakamahi i ngā kāri he ira kei runga.

I roto i ngā rōpū takiwhā, ka kōwhiri ngā ākonga ka pēhea rātou e whakaatu i te KĀ me te WETO. Me kōwhiri rātou i te moka ka whakatinanatia e rātou. (Tēnā pea he āwhina ki te tuku atu i tā rātou ake kāri moka kia maumahara rātou i tā rātou ake nama) Pērā ki ngā whakaahuahanga ōkiko pērā ki ngā pōtae, ki te whakahua kupu pea (hei tauira, te kī ake "āe me te kāore"), he oro puoro (te teitei me te panguru, te roa me te poto, te hoihoi me te ngāwari), he tūrama rānei.

8, 4, 2, 1

Kia whai wāhi ki te parakatihi i te kaute tāhūrua i roto i te rōpū mai i te 1 ki te 15. Kia mahi rātou i tērā, ka whakawhiti tūranga rātou kia kite ai i ngā āhuatanga o te whakatinana i ngā moka rerekē:

- Ka riro i te tangata i a ia te 8 te mahi a 1
- Ka huri te 4 hei 8
- Ka huri te 2 hei 4
- Ka huri te 1 hei 2

Kia rite rātou, tono atu ki ia rōpū kia hanga i te nama (kōwhiri i tētahi nama matapōkere i waenga i te 0 me te 8).

Ko te tikanga, kia 4 ngā ākonga ki ia rōpū kia whakatinana i ngā moka e whā. Mēnā ehara te nama o ngā ākonga i te nama rea-whā, ka whai wāhi pea ngā ākonga e toe ana i ngā tūranga pērā ki te hopu whakaahua, kiriata rānei. E āhei ana rātou te whakawhiti tūranga kia whai wā hoki ki te tū hei "moka", hei whai akoranga hoki. Manohi anō, e āhei ana tētahi rōpū iti ake te tūhura kōwhiringa anō, pērā ki tētahi ākonga e mau ana i ngā moka e rua, te whakamahi rānei i ngā taputapu hei moka e 4 i runga tūru ka "whakahaeretia" e ngā ākonga kia taea ao e tētahi ākonga te panoni i te katoa.

Te Whakawhānui i te Akoranga

Whakaaroarotia whai muri i te whakaaturanga o ia whakaari mā te pātai:

1. I pēhea rātou i whakaatu ai i te kā me te weto?
2. Nā te aha i ngahau ai, i manawareka ai rānei te whakaari kia āhei a tangata kē atu ki te whai akoranga?
3. I whai māramatanga koe mō te aha e pā ana ki te pūnaha mati tāhūrua nā tō waihanga whakaari?
4. He aha ngā pātai kua rewa mai i te whakaatu i tō whakaari e pā ana ki te pūnaha mati tāhūrua? (I te nuinga o te wā ko ngā whakautu ka kīia, e pīrangi ana rātou ki te whai māramatanga anō e pā ana ki te whakamahinga o ngā mati tāhūrua ki te whakaatu i ngā pū, ngā pikitia, ngā kiriata, me ngā mea katoa ka kitea i te rorohiko - ka matapakina ēnei kaupapa i roto i ngā mahere ako e whai ake ana).

